

Posudek oponenta bakalářské práce

Fakulta humanitních studií UK, 2024

Název práce:	<i>Analýza narativních schopností u dětí s Aspergerovým syndromem.</i>
Autor:	Kateřina Raichlová
Oponent práce:	Mgr. Bc. Juraj Jonáš

Práce Kateřiny Raichlové se věnuje narativním schopnostem u dětí s Aspergerovým syndromem a analýzou těchto schopností. Práce je rozdělena na části teoretickou a empirickou.

Teoretická část práce přibližuje jednak problematiku narativních dovedností a možnostmi jejich hodnocení, a jednak charakteristikou Aspergerova syndromu s důrazem na domény, které by s narativními schopnostmi souvisí – řečí a emocemi. Teoretickou část tak tvoří dvě textově poměrně nezávislé části.

Pořadí kapitol je v zásadě logické, místy nicméně při čtení není zcela jasné, jak část s daným problémem souvisí. K celkové konzistentnosti napomáhá shrnutí na konci teoretické části.

Styl psaní je celkově srozumitelný.

Za největší slabinu této části textu lze považovat práci s literaturou. Velmi časté je zde užití sekundárních citací, a to i v případě dobře dohledatelných textů (namátkou Capps, 1992 – tato práce je navíc na s. 23 citována přímo, zatímco na s. 8 jako sekundární citace). Některé kapitoly vychází primárně z jednoho zdroje, někdy doplněné o zdroje další (např. kapitola o Aspergerově syndromu je postavena na práci Atwood, 2005, anebo kapitola o narativních schopnostech na Harčaríková & Klimovič, 2011). Některé citované práce pak chybí v seznamu literatury (např. Dodwell & Bavin, 2008; Owens, 2008 – ale také např. na s. 10 Seidlová Málková, 2014 v seznamu literatury uvedená není, ale je tam Smolík & Málková ze stejného roku, která jinde v práci citována není – jedná se tedy o odkaz na stejný text?). V dalších pracích doporučuji větší péči věnovat rešerši relevantní literatury. Méně podstatným detailem je, že citace v textu nejsou vždy jednotné – někdy je užito formulace „a kol.“, jindy „et al.“, či „et kol.“ (s. 11). To ale není nad rámec většiny bakalářských prací.

V práci jsou uvedena diagnostická kritéria z různých studií, ale chybí zde standardně používané diagnostické manuály. Aspergerův syndrom tak není zařazen do komplexnější systematiky nemocí, není zde zmínka o možné etiopatogenezi nemoci. Doporučuji studentce v příštích pracích, pokud pracuje s klinickou populací, používat diagnostická kritéria z aktuálně platných diagnostických manuálů (MKN-10, MKN-11, anebo třeba srovnat s americkým DSM-V). Výzkumný soubor tvoří děti s klinickou diagnózou, a ta z těchto manuálů standardně vychází.

Cíle práce jsou stanovené jasně s operacionalizovanými proměnnými.

Ve výzkumu se, bohužel, studentce nepovedla původně naplánovaná rekrutace subjektů, takže musela změnit strategii, což ale vedlo ke skupině s jiným věkovým rozložením, než bylo plánováno, takže analýza a možnost interpretace výsledku tím byla limitována. To je také reflektováno v diskusi. Jde, bohužel, o něco, co se u specifických výzkumných skupin někdy stává.

Vzhledem k tomu, že se jedná o citlivou skupinu participantů (klinická populace dětí), práce správně popisuje etický aspekt výzkumu včetně přiloženého informovaného souhlasu.

Vzorek tvořilo 8 subjektů, což je vzhledem k tomuto typu výzkumu adekvátní (byla zvolena kvalitativní výzkumná strategie). Autorka píše, že použila, kromě standardní analýzy testu MAIN (který je ve

výzkumu použit), také kvalitativní analýzu pomocí metody otevřeného kódování a následného vyložení karet. Z textu mi není jasné, kdy a v jaké formě bylo tato metoda použita a jaký byl její výsledek. Nejasnost v popsané metodologii vede k tomu, že relevance výsledků nelze posoudit dostatečně. Analýza metody MAIN je nicméně popsána dobře a výsledky jsou v souladu s cíli.

Analýzy samotných participantů se nicméně jeví být zvládnuté dobře. Interpretaci výzkumu, vzhledem k tomu, že studentka reflektuje jeho limitace, není moc co vytknout.

Závěr

Celkově oceňuji, že si studentka vybrala poměrně náročné téma, investovala energii do rekrutace participantů a provedení výzkumu se specifickou skupinou participantů, která sebou nese množství rizikových aspektů a úskalí. Aby výsledky takového úsilí byly využity na maximum svého potenciálu, je potřeba věnovat dostatečnou péči také prezentaci výsledků a jejich správnému zasazení do teoretického kontextu. Zejména práce s literaturou, a také nedostatečně popsána metodologie hodnotu celé práce bohužel snižují. K vylepšení hodnocení navrhuji studentce se u obhajoby zaměřit zejména na co možná nejkonkrétnější objasnění metod ve své práci.

Práci **doporučuji** k obhajobě, navrhuji známku **dobře**.

V Praze dne

2.2.2024

Juraj Jonáš